Statistikens ställning vid våra universitet

Author(s): Eli F. Heckscher

Source: *Ekonomisk Tidskrift*, Årg. 16, häft 1 (1914), pp. 1-11

Published by: Wiley on behalf of The Scandinavian Journal of Economics

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3437652>

Accessed: 26-06-2016 20:46 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at
<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

The Scandinavian Journal of Economics, Wiley are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Ekonomisk Tidskrift*

Statistikens ställning vid våra universitet.

Af Eli F. Heckscher.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t begärt en professur i statistik vid Lunds universitet, hvarigenom vi, om anslaget beviljas, skulle få två professurer i detta ämne som en fristående enhet. Det förefaller icke orimligt att, innan detta blir ett faktum, något taga i betraktande, om en sådan utveckling af statsvetenskapliga ämnenas representation vid våra högskolor verkliga är den bästa möjliga. Det följande är skrifvet, innan propositionen förelåg, men jag har försökt att genom tillägg på vederbörliga ställen taga hänsyn till den utredning, som finns i propositionen.

Till en början kan påpekas, att om den nu föreslagna utvecklingen blir fastslagen, Sverige kommer i en ganska enastående ställning i världen. Ingen ordning af de statsvetenskapliga studierna torde nämligen vara så ovanlig som den, att statistik utgör ett fristående akademiskt ämne. Det är visserligen svårt att yttra sig med full säkerhet i frågan, emedan, såvidt bekant, alla sammanställningar härom saknas, så länge icke en af Institut international de statistique m. fl. organisationer förberedd undersökning blifvit slutförd. Men om man med ledning af den bekanta ovärderliga årsboken »Minerva» söker bilda sig en ungefärlig föreställning om frekvensen af professurer i enbart statistik, kommer man att förvåna sig öfver, hur tunnsådda de äro. I hela Tyska riket med dess 21 universitet har jag icke funnit *en enda* universitetsprofessur i enbart statistik. Jag vill därmed icke bestämdt bestrida, att någon enstaka sådan skulle stå att uppdrifva, men att de äro till ytterlighet tunnsådda, är ett ofrånkomligt faktum; och icke står heller någon tendens till förändring härutinnan att upptäcka. Alla Tysklands främste statistiker inneha lärostolar, där statistiken endast är ett ämne bland flere, om det ens nominellt ingår. Lexis' professur är i »Staatswissenschaft», Borkiewicz'

i nationalekonomi; och det högsta, man på någon plats synes ha kommit upp till, är att såsom i München och Leipzig — såvidt mig bekant endast på dessa två ställen — sätta statistiken *främst* inom professurens läroområde (von Mayrs: »Statistik, Finanzwissenschaft und Nationalökonomie», Schmidts: »Statistik und Verwaltungslehre»). Detsamma gäller våra grannländer, Danmark, Norge och Finland. Professor Westergaards professur är i »Statsvidenskabelig Encyklopædi og Statistik», prof. Ryggs i »statsökonomi og statistik», de finländska lärostolarna af likartadt slag. Det enda af de för vår andliga utveckling mera betydelsefulla länderna, där fristående lärostolar i statistik i nämnvärd utsträckning förekomma, är England, och äfven där är detta ett undantagsfenomen. Man torde få gå ända till Italien för att finna ett land, där universitetsundervisningen i statistik normalt är tilldelad fristående professurer.

Det kan också förtjäna påpekas, att den nu framställda kombinationen af statistik med andra statsvetenskapliga ämnen, närmast nationalekonomi, ej är någon rent formell förening, utan att tvärtom flere af de främste statistikerna också varit framstående nationalekonomer, t. ex. Lexis, Borkiewicz, Westergaard, ja äfven von Mayr. Detta tyder ingalunda på, att föreningen af flere statsvetenskapliga ämnen varit till skada för forskningen.

Nu vill jag gärna från början fritaga mig från misstanken att anse en sak lämplig, »därför att det är så i Tyskland» — eller öfver hufvud taget i något annat land. Är en sak bra, så må den gärna vara obekant i hela världen och ändå komma till stånd hos oss; den sakliga argumenteringen är hvad det uteslutande kommer an på. Men de här gifna antydningarna visa likväl en icke alldeles oviktig sak, nämligen att man i hvarje fall icke har någon utländsk erfarenhet att åberopa för den nu föreslagna lösningen, och vidare, att vi absolut icke af hänsyn till vårt »vetenskapliga anseende i utlandet» ha någon anledning att skrida därtill.

Emellertid gäller det nu att undersöka, hvilka inre skäl som tala för eller emot fristående professurer i statistik; och därvid kan man taga till utgångspunkt en uppsats af docenten Wohlin i senast afslutade årgång af Statsvetenskaplig Tidskrift, »Akademiska studier och studieplaner i statistik», med hvilken jag är så godt

som fullständigt ense, frånsedt en enda, formellt om också icke reellt ganska viktig punkt.

Doc. Wohlin indelar statistiken i tre delar, den teoretiska eller matematiska, den administrativa och den tillämpade statistiken. Om man godtager denna indelning, faller genast i ögonen, hur heterogent ämnet är, med huru ringa skäl det kan kallas *en* vetenskap. Första delen är en del af matematiken, den andra en del af förvaltningsläran och den tredje en tillämpning af den första, utan annat nytt innehåll än att med dess hjälp försöka finna typer eller regelbundenheter i tillvaron i allmänhet. Man får sätta ned sina fordringar betydligt för att häri finna »likartade detaljkunskapers sammanfattning till ett ordnadt och på organiskt sätt sammanfogadt helt», hvilket är logikens definition på en vetenskap.

Den nära nog enastående ovissheten i fråga om hvad som menas med statistik har också satt sin prägel på ärendets behandling i Lund. Prof. Charlier, såsom bekant den ende, som nu här i landet arbetar vetenskapligt på den matematiska statistikens område, har velat låta denna sistnämnda ämnesgren — eller hvad man vill nämna den — från början komma starkt fram i den föreslagna professurens läroområde; och professor Wicksell har t. o. m. föreslagit, att professurens ämne formligen skulle *kallas* »statistikens teori och matematisk statistik».

Från synpunkten af det vetenskapliga arbetets sammanhang och helgjutenhet kan man endast sympatisera med denna tankegång. Massobservationernas teori är obestriddligen en vetenskap, nämligen en matematisk disciplin, som antagligen kan erbjuda många för matematikern intressanta problem. En icke-matematiker kan visserligen undra, om denna del af talteorien matematiskt sedt är så viktig, att en särskild professur däri kan anses berättigad; men det är i hvarje fall en sak för matematikerna att göra upp med dem, som makten hafva i afseende på matematiska professorer. För hvad som kallas statistiskt arbete är detta i hufvudsak ej af någon stor betydelse, ty bearbetningen af massiakttagelser kräfver i allmänhet ringa matematiska insikter. Prof. Charlier säger själf: »De räkneföreskrifter, som på grundval af den allmänna teorien utbildats för en dylik bearbetning, äro i själfva verket i de vanligast förekommande fallen så enkla, att *hvem som*

helst med vanlig elementarskolebildning med lätthet kan lära sig deras tillämpning på statistiska problem». Att under dessa förhållanden tvinga de blifvande praktiska statistikerna igenom en stor kurs i högre matematik är tydligen uteslutet; och om en professur i matematisk statistik någon gång skulle komma till stånd, kunde detta ämne därför i hvarje fall ej göras obligatoriskt för blifvande statistiska tjänstemän. Därmed skall ej vara sagdt, att en sådan professur vore betydelselös för samhällsvetenskaperna, ty utan tvifvel kunde åtskilligt i svårare fall för dem vara att få från en sådan forskning. Men däremot torde man bestämdt kunna påstå, att det finns en mängd vetenskapliga uppgifter, som från samhällsvetenskapernas synpunkt äro viktigare; och för dessa vetenskaper kan en sådan professur därför för närvarande knappast framträda som ett önskemål.

Fasthåller man därför i stället doc. Wohlins tredelade statistiska vetenskap, kan man i anslutning härtill med ganska stor säkerhet förutsäga, att nittio procent af tiden för nittiofem procent af de studerande komma att upptagas af de två icke-matematiska delarna af ämnet. Den andra af dessa delar, statistikens förvaltningsorganisation, får nog — såvidt en förutvarande Statistiska kommitténs sekreterare därom kan döma — anses såsom tämligen omöjlig för vetenskaplig *forskning* under en öfverskådlig framtid, emedan nästan allt, hvarpå en sådan behandling skulle bygga, åtminstone ännu fattas; och detta bestyrkes af att t. o. m. tyska akademiska afhandlingar, som eljest handla om litet af hvarje, hittills mig veterligen noga aktat sig för detta område. Alltså återstår i verkligheten såsom de akademiska statistiska studiernas enda mera betydelsefulla område det tredje, hvad doc. Wohlin kallar den tillämpade statistiken och som prof. Fahlbeck med en oerhördt omfattande formulering benämner »studiet af människan och hennes verk i tal och mått». Hur ofantligt denna sida af studierna öfverväger, framgår starkast af studieplanen för ämnet i Uppsala; och äfven om praktiskt något troligen kan vinnas genom att som i Stockholm dela upp studierna på tre linjer, efter ämnets tre delar, så råder det knappast något tvifvel om, att detta tredje område kommer att dominera under alla förhållanden. Frågan blir därför i verkligheten den, *om det är lämpligt att särskilja studier af*

samhällsfenomenen med hjälp af statistiskt material från motsvarande studier med hjälp af äfven annat material.

Jag nekar icke till, att då frågan ställes på detta sätt, d. v. s. efter min mening ställes rätt, så är svaret redan därmed gifvet. Denna särskiljning synes ovetenskaplig och olämplig af två skäl, det första, att man med statistikens hjälp aldrig eller åtminstone endast rent undantagsvis kan *förklara* ett sakförhållande, endast konstatera det, och det andra, att för en mängd — att icke säga det alldeles öfvervägande flertalet — samhällsvetenskapliga uppgifters vetenskapliga behandling behöfves *såväl statistiskt som icke-statistiskt material*. En fristående statistisk vetenskaplig forskning är därför ägnad att *på rent yttre grunder särskilja, hvad som bör behandlas tillsammans*. Ett par exempel må åskådliggöra detta.

Professor Sundbärg har upprepade gånger kommit tillbaka till en iakttagelse, som han gjort under sitt sysslande med millioner siffror, särskildt för »Aperçus statistiques internationaux», nämligen att det råder ett intimt samband mellan guldproduktionens storlek och snabbheten i den allmänna ekonomiska utvecklingen. På fråga, hvad han anser vara orsaken till detta sammanhang, har han svarat, att förklaringen af fenomenet ej är statistikerns uppgift. Såvidt jag förstår, är detta svar i eminent grad riktigt. En motsatt ståndpunkt skulle nämligen innebära, att till statistiken hörde hela läran om penningvärdet, kritiken af hvad som plägar kallas merkantilismen, o. s. v., allt saker, där det statistiska materialet och de statistiska metoderna komma hopplöst till korta, eller riktigare uttryckt aldrig kommit och aldrig kunna komma i fråga. Men är detta sant, så är det väl också sant, att en vetenskaplig behandling af problemet kommer att *föra det ut öfver statistikens ram*; ty att vetenskaplig forskning någonsin skulle kunna bli stående vid att säga: så och så är det, utan att fråga: *hvarför* är det så?, måste lyckligtvis anses uteslutet.

Detta som exempel på att statistiken såsom sådan måste nöja sig med att konstatera. Uppenbarligen kan exemplifieringen härpå fullföljas i det oändliga. Tag en undersökning af en rent konkret fråga, t. ex. inom området för Sveriges utrikeshandel. Handelsstatistiken kan framställa dess omfattning och — åtminstone delvis — dess beskaffenhet; men att förklara, *hvarför* vi exportera

maskiner till Ryssland, malm till Tyskland och trävaror till England och Frankrike, kan aldrig vara en statistisk uppgift. I verkligheten inkomma äfven här, såsom nationalekonomen vet, en hel del teoretiskt ekonomiska problem — verkan af »de komparativa kostnaderna» o. s. v. — där ånyo uppgiften faller helt och hållet utanför statistikens ram; men viktigare är kanske att påpeka, att så äfven är fallet med *rent praktiska* bidrag till frågan, såsom angående de olika ländernas tullar, affärskutymmer och försäljningsförmåga, exportföretagens organisation o. s. v. I själfva verket torde den rent statistiska behandling, som dessa frågor ofta få, ej sällan vara ägnad att dölja betydelsen af sådana faktorer som ej kunna bringas i statistisk form.

Därmed ha vi emellertid redan kommit öfver till den andra af de svagheter, som utmärka den renodlade statistiska metoden, nämligen att särskilja statistiskt och icke-statistiskt material till belysning af samma problem. Genom denna sönderstyckning blir den statistiska forskningen i många fall onödigtvis afskuren äfven från att visa, *hur* det är, ej blott från att visa, *hvarför* det är så. Det förefaller t. ex. icke gärna möjligt, att ett studium af tulltariffer, konsulatrapporter eller marknadsberättelser på något sätt skall kunna falla inom statistikens ram; men, som vi nyss sett, är det därförutan omöjligt att ens *framställa* ett visst kommersiellt läge.

Ett mycket lärorikt exempel på det nu senast antydda erbjuder Uppsala universitets studieplan i statistik. Där upptages nämligen som examensfordran »hufvuddragen af Sveriges befolkningsstatistik samt af Sveriges ekonomiska historia och kulturhistoria, *för såvidt de föreligga i statistisk form*». Allt efter som källmaterialet framträder i form af siffror eller i annan form, skall alltså uppgiften tillhöra två olika vetenskaper, och den som studerar statistik skall alltså inhämta de större eller mindre *fragment* af vår materiella historia, som man råkar kunna uppställa i form af tabeller. Bättre bekräftelse kan väl knappast begäras på det här ofvan framställda påståendet, att ett fristående statistiskt studium särskiljer, hvad som vetenskapligt bör vara oupplösligt för enadt; och det gifna exemplet afser, såsom lätteligen inses, icke på minsta sätt att utgöra någon kritik af studieplanens författare,

utan tvärtom som ett bevis på, hvarthän den ifrågavarande utvecklingen leder och måste leda.

På denna punkt är det också, jag måste anmäla en åtminstone till formen något afvikande mening från doc. Wohlin. Han talar om, att en undersökning af nu berörda slag är »en undersökning i tillämpad nationalekonomi såväl som en undersökning i tillämpad statistik», »en syntes mellan ekonomisk och statistisk forskning». Såvidt jag kan se, spelar emellertid statistiken i dessa fall ingen annan roll än t. ex. diplomatiken, paleografien eller kronologien för historien; den *bringar materialet i sådant skick*, att slutsatser kunna dragas därur. Betydelsen af denna uppgift är ju synnerligen stor, men icke faller det därför någon in att kalla historisk forskning för en syntes af historia och paleografi — ändamålet är att utforska det *historiska* sammanhanget i ena fallet och det *ekonomiska* sammanhanget i det andra, intet annat. Därför kan jag icke heller vara fullt med, då doc. Wohlin i omedelbar fortsättning af det nyss citerade talar om »statistiska och ekonomiska hjälpmedel». *Hjälpmedlen* äro dels statistiska, dels tulltekniska, etc., etc.; men några särskilda hjälpmedel, som äro ekonomiska, finnas icke — *alla* hjälpmedlen tjäna däremot ändamålet med det hela, som just är det *ekonomiska* sammanhangets uppklarande. Men det kan med skäl invändas, att detta sistnämnda blott är att »märka ord», och jag vågar tro, att vi i grund och botten äro alldeles ense; det är endast för att undanröja ända till möjligheten af missförstånd, som jag så gör.

Ur ofvanstående summariska bevisföring kunna många praktiska slutsatser dragas, men jag skall här inskränka mig till ett fåtal. Dessförinnan bör dock kanske påpekas en slutsats, som *icke* under några förhållanden får dragas därur, nämligen att förf. skulle anse statistiken betydelslös eller kännedom om dess rätta användning obehöflig. Ingen slutsats ur det föregående kan vara mera oberättigad. Fyra och ett halft års verksamhet vid Handels-högskolan har kommit mig att för hvarje år lägga större vikt vid att inskräpa nödvändigheten af kännedom såväl om det statistiska materialet som om de elementära metoderna för dess behandling; och förf. har icke försummat något tillfälle att vid seminarier och i tentamina tillgodose statistikens intressen. Nej, ofvanstående kritik

riktar sig icke på något sätt mot statistiken som sådan, men däremot med största möjliga kraft mot dess *isolerings*. Statistiska studier, bedrifna utan sammanhang med de »reala» ämnena, äro som studier i urkundslära bedrifna utan historia, eller på visst sätt ännu sämre, därför att urkundslärans område åtminstone har förtjänsten af en naturlig begränsning, hvilket just är hvad den »tillämpade» statistiken totalt saknar.

Närmast skulle man kanske vara böjd att ur det här sagda draga slutsatser rörande *examensförhållandena* i statistik; och man synes ha mycket grundade skäl att beklaga, att ämnet i Uppsala ställts alldeles fritt genom ett kungl. bref 1910, utan några bestämmelser om ämneskombination och med möjlighet att aflägga filosofie licentiatexamen i detta ämne enbart. Till en början vore det därför mycket önskvärdt att i samband med motsvarande medgifvande för Lund — hvilket väl icke kan utebli — sörjdes för att statistiken realiter icke för *någon* examen komme att studeras isolerad. Tillfredsställande kan lika litet denna fråga som frågan om de statsvetenskapliga studiernas rätta ordning öfver hufvud enligt mitt förmenande lösas utan inrättande af en statsvetenskaplig examen; och förr än den saken kommer upp igen, är det därför knappast lönt att inlåta sig vidare på kapitlet. Det mesta, som kan göras af den nuvarande situationen, synes vara gjordt i Stockholms högskolas studieplan för ämnet, med obligatoriska studier för högre betyg i antingen matematik, nationalekonomi eller statskunskap, allt efter den af examinanderna valda delen af statistiken, och dessutom godkända kunskaper i nationalekonomi för alla studerande i statistik.

Medan examensfrågan icke egentligen är aktuell för närvarande, förhåller det sig, såsom redan antydts, på annat sätt med frågan om *lärostolar* i statistik. Den första professuren inrättades, som bekant, i Uppsala 1909 och tillsattes 1910. En fristående professur synes också mycket väl kunna försvaras, särskildt om samtidigt en särskildt förtjänt forskare därigenom kunnat få en för honom lämplig form för sin verksamhet. Men det är tydligen en helt annan sak att göra sådana fristående professurer till led i en normal uppdelning af de statsvetenskapliga ämnena, hvilket, som vi sett, eljest ingenstädes (utom Italien) är fallet. Mot detta talar allt hvad som här ofvan sagts om statistikens ställning, äfven

hänsyn till examensförhållandena; ty det är fara värdt, att en professor i enbart statistik icke kommer att lägga någon större vikt vid de »reala» ämnen, utan hvilka dock statistiska studier sakna en stor — för att icke säga den ojämförligt största — delen af sitt andliga näringsvärde liksom af sin praktiska användbarhet. Ett fortgående på denna väg kan därför ej anses tillrådligt från studiesynpunkt.

Den enda synpunkt, från hvilken man skulle kunna vindicera en annan uppfattning, vore från den matematiska statistikens; ty det skall villigt medges, att denna forskningsgren ej skulle blifva mycket tillgodosedd vid en professur i statsvetenskapliga ämnen. Men verkliga förhållandet är, såsom tillräckligt framgår af de olika uttalandena i statsverkspropositionen, att det är och måste förblifva likadant med en *fristående* professur i ämnet. Att annat än i rena undantagsfall finna en person, som vetenskapligt förmår på en gång representera så disparata saker som matematik, statskunskap och tillämpad nationalekonomi, torde vara en ren omöjlighet; och då är det knappast tänkbart annat än att det, som har den oändligt öfvervägande betydelsen för statistikens utöfvare, också blir afgörande för valet af lärare, d. v. s. att matematiken ändå icke får hvad den önskar. Såsom prof. Fahlbeck — i nu berörda hänseende med obestriddig rätt — säger: »Det är... icke sannolikt, att hos samma person finna förenade de eminenta matematiska anlag, som förtrogenhet med den statistiska metoden 'i hela dess matematiska räckvidd' fordrar, med full insikt uti de sociala företeelser, som statistiken som själfständig vetenskap omfattar, och för hvilkas studium en lärostol i statistik bör upprättas vid Lunds universitet». I sin diskussion af problemets olika möjligheter kommer också doc. Wohlin slutligen till ett par lösningar, som innebära, att äfven vid en fristående professur i statistik den matematiska delen af ämnet ändå skulle få lof att öfverlämnas åt en *särskild* lärare inom de matematiska disciplinernas område. Tydligen går detta i alla hänseenden lika lätt eller snarare ännu lättare för sig, om den »tillämpade» statistiken genom att förenas med ett annat statsvetenskapligt ämne tydligt markeras såsom icke görande anspråk på att i första hand vara matematisk.

En synpunkt återstår dock att behandla. Vid skapande af nya professurer har på senare år kanske ibland tagits hänsyn

något mindre till hvad vetenskapligt arbete och vetenskapliga studier kräva än hvad som anses tjäna ett eller annat slag af administrativ eller pedagogisk verksamhet. I hvad mån detta varit lyckligt, kan väl sättas i fråga, men i hvarje fall är ett sådant resonemang från riksdagens sida i viss mån förklarligt. Någon kunde kanske då i detta fall med tillämpning af sådana synpunkter anse, att vår förvaltnings stora och alltjämt växande behof af statistiker skulle kräva särskilda professurer i statistik. Men just det synes mig vara en grundlig missuppfattning. Det vore detsamma som att anse särskilda professurer i arkivkunskap såsom en förutsättning för att få goda arkivtjänstemän — ja, så som saken nu ligger, vore det att anse våra arkiv bättre tillgodosedda genom adepter, som *blott* studerat arkivlära än af dem som inhämtat arkivväsendets grunder i sammanhang med studier i historia och statskunskap. En förvaltningsstatistiker utan studier i nationalekonomi och statskunskap är i allo likställd med en arkivman utan studier i historia och statskunskap. Men om alltså i det ena fallet liksom i det andra den rätta praktiska utbildningen består i studier i »realämnena», jämte därtill anslutna studier i det »tekniska» eller »metodiska» ämnet — här nationalekonomiska och statsvetenskapliga studier i förening med statistiska — så bör det väl vara uppenbart, att förvaltningsarbetets kraf, långt ifrån att medföra behof af fristående statistikprofessurer, tvärtom föranleda rakt motsatt lösning.

Om det alltså förefaller gifvet, att en ny fristående professur i statistik icke bör komma till stånd, så blir frågan till sist, *med hvilket ämne* statistik lämpligast bör förenas. Sedan år 1902 finnes, som bekant, i Lund en professur i statskunskap och statistik; och från innehafvaren af denna professur, prof. Fahlbeck, kan alltsedan hans utnämning 1889 — då professurens ämnen nominellt voro andra — hela initiativet till moderna akademiska studier i statistik i vårt land sägas ha utgått. Det kunde då förefalla naturligast att behålla en kombination, som redan har vackra traditioner. Dock är denna lösning för närvarande i vissa hänseenden icke fullt lycklig. Dels synes det erbjuda vissa svårigheter att nu finna personer med kompetens i både statskunskap och statistik, dels — och de två sakerna sammanhänga sinsemellan — börjar statskunskapen, med sin utveckling till »teoretisk politik»

eller hur man vill kalla det, att få något mindre betydelse för statistikerna än förr. Den motivering, som på denna punkt förbragts i statsverkspropositionen, synes därför fullt bindande. I stället är det numera i ständigt tilltagande grad *nationalekonomien* statistikerna och statistiken behöfva, hufvudsakligen på grund af den ekonomiska statistikens och socialstatistikens alltjämt mera dominerande betydelse, men också på grund af nationalekonomiens ställning som den mest utvecklade af samhällsvetenskaperna öfver hufvud. En kombinerad af nationalekonomi och statistik skulle också bringa våra universitetsförhållanden på denna punkt i öfverensstämmelse med dem, som råda snart sagdt öfverallt annorstädes.

Därtill kommer, att i nu föreliggande fall en annan fördel skulle stå att vinna med den nu antydda lösningen. För två år sedan motionerade professor Steffen om en professur i nationalekonomi i filosofiska fakulteten i Uppsala; och sedan riksdagen visserligen afslagit motionen, men med en ovanligt hoppgifvande motivering, begärde universitetet professurens upprättande i sina petita för följande år. Tydligen skulle det vara en utmärkt lösning att begagna det nuvarande tillfället till att slutgiltigt ordna saken för *Lunds* universitets vidkommande, så att där nu inrättades *en professur i filosofiska fakulteten i nationalekonomi och statistik*. Lund skulle då omedelbarligen få en nationalekonomisk professur i filosofiska fakulteten och samtidigt en fullt tillfredsställande ordning af statistiken samt borde alltså känna sig fullt tillfredsställdt; medan denna utväg för staten, fränsedt fördelen af en god lösning öfver hufvud taget, skulle befria från nödvändigheten att kanske inom få år behöfva upprätta en särskild professur i nationalekonomi i Lund, jämte den som nu eljest skulle upprättas i enbart statistik.

Det förefaller därför, som om riksdagen bäst skulle gagna det vetenskapliga arbetet genom att antaga Kungl. Maj:ts proposition med den nu antydda ganska enkla men viktiga förändringen. Äfven om mot förmodan en sådan ändring skulle förutsätta uppskof med frågans afgörande till nästa riksdag, så vore äfven detta att fördraga framför fastlåsande af en olycklig anordning, så mycket mera som professuren i statskunskap och statistik, hvars delning är föreslagen, ej blir i vanlig ordning ledig före hösten 1915.